

Johann Sebastian Bach (Eisenach, 1685. március 21. - Lipcse 1750. július 28.) Barokk zeneszerző, orgonista, hegedűművész, a zenetörténet egyik legnagyobb egyénisége, a protestáns egyházi zene kiemelkedő képviselője. A 17. század elejéig visszavezethető Bach dinasztia legjelentősebb alakja volt. Eisenachban született, itt tanult meg zenélni, kezdetben apjától, majd árvaságra jutva bátyjától, Johann Christophól. Halálát követően kompozícióinak nagy része elveszett, újrafelfedezése Félix Mendelssohn-Bartholdy érdeme, aki 1829-ben előadta a *Máté-passiót*. Hatása felmérhetetlen az európai zenekultúrára. Művei mély intellektuális tartalmuk és tanító jellegük miatt zeneszerzők nemzedékeire hatottak. Művészete a barokk kor zenei törekvéseinek hatalmas összefoglalása.

A barokk a reneszánsz után következő stílustörténeti korszak és korstílus, amely kb. 1600-tól kb. 1700-ig tartott, és melyre bonyolult minták, gazdag díszítés, monumentalitás jellemző. A barokkot követő korstílus a klasszicizmus. A barokk szó az olasz *barocco* szóból ered, ami *nyakatekert okoskodást* jelent. Ez a barokkra jellemző túldíszítettségre és formai bravúrosságra utal. Innét ered a minden részlet kidolgozására kiterjedő emberi erőfeszítés, amelynek eredménye a barokk stílus. A barokk zene a klasszikus zene történetének egyik korszaka és annak zenei korstílusa. A reneszánsz- és a klasszicista zene korszakai közé esik, tehát kb. 1600-tól az első opera megszületésétől 1750-ig. A barokk zenében is kimutathatók a barokk stílusjegyei: ünnepélyes hangvétel, nagy, lenyűgöző arányok, ellentétek szembeállítása, hirtelen, váratlan tempómódosítások. Emellett feszültséget teremtő, mozgalmas, dinamikus, illetve sűrűn alkalmaz díszítéseket. A stílus egyik jellegzetessége, hogy a forma hasonlóan súlyos, mint a tartalom. A barokkban már kialakult a hangszereket a középpontba állító zene. Megjelent a *hangszerelés*: a zeneszerző pontosan leírta, hogy melyik szólamot melyik hangszer játssza.

A gitár (nemzetközi szó a spanyol *guitarra-ból*, ez pedig - arab közvetítéssel - a görög *kithara-ból*, görög lantféleség) a húros hangszerek, ezen belül a pengetős hangszerek csoportjába tartozó hangszer. Általában hat húros, ezek hangolása E-A-d-g-h-e'. Szinte minden zenei stílusban képviselteti magát valamilyen formában. Ez leginkább sokoldalúságának köszönhető, hiszen az egyes gitárok típusuktól és zenei stílustól függően betölthetnek szóló szerepet, de megállják helyüket a ritmusszekcióban is.

A bourrée a gavottehoz hasonló ó-francia tánc. A bourrée zenéjének eredeti alakjáról csak kifejtettebb formái alapján következtethetünk; annyit biztosan mondhatni, hogy üteme mindig páros volt. A dallam minőségéről csak azt tudjuk, hogy abban ugrásokat s minden rendkívüli menetet kerültek, és hogy a körök alkotásánál a folyékony, kerekdedség, a dallam vezetésénél meg szintén a folyékony dallamosság szolgáltak főelvezőkül.